

A NEGYEDIK KIRÁLY

Mindenki hallott már a Háromkirályokról, a Napkeleti Bölcsékről: Gáspárról, Menyhértről és Boldizsárról, akik felkeresték az újszülött Megváltót Betlehemben, hogy ajándékokat vigyenek neki és hódoljanak előtte. Egy csillag vezette őket messze földről a betlehemi istállóhoz - ezt a történetet mindenki ismeri. Azt viszont nagyon kevesen tudják, hogy amikor feltűnt a betlehemi csillag az égen, a távoli Kelet birodalmaiból nem három bölcs indult útnak, hanem négy.

A negyedik, perzsa bölcsét Artabannak hívták, és mélységes áhitattal és lelkesedéssel készülődött az útra; eladott mindent, amije csak volt, az összes vagyonát és a háza árát is ajándékokra költötte: három különleges drágakövet vitt magával. Egy zafírt, ami úgy ragyogott, mint az éjszakai égbolt; egy rubint, mely mélyebben izzott, mint a naplemente; és egy gyöngyöt, mely tisztább volt a magas hegyek hófedte csúcsainál. Ezzel a három ajándékkal indult útnak, hogy találkozzon a másik három bölccsel az előre megbeszélte helyen. Napokon keresztül utazott gyors lábú lován; az utolsó napon már vágatott, hogy időben érkezzen a találkozóhelyre. A szíve könnyű volt és vidám: éjjelente látta a csillagot az égen, és alig várta már, hogy a saját szemével láthassa a Megváltót.

Alig néhány mérföldnyire járt a céltól, amikor az út szélén egy alakot pillantott meg; egy férfi hevert a földön a tűző napsütésben. Artaban megállította a lovát, és habozott - otthagya-e a férfit, aki bizonyosan úgyszólván halott volt már, vagy késlekedjen, és próbáljon meg segíteni neki? Végül sóhajtott egyet, és leszállt a lóról, hogy megvizsgálja a földön heverő embert. Még élt, bár alig lélegzett, és égett a teste a láztól. Artaban árnyékos helyre vitte, meglazította a ruházatát, vizet hozott neki hogy megitassa és megmosdassa, és a tarisznyájából orvosságot vett elő, hogy csillapítsa a lázát. Majd' egy napig ápolta a beteget, mire az jobban lett és lábra tudott állni; akkor a lován bevitte a legközelebbi faluba. Eladta a zafírt, hogy kifizesse a szállását és pénzt adjon a fogadósnak, hogy gondoskodjon róla, amíg fel nem épül. Így már csak két ajándéka maradt a Megváltó számára.

A férfi észrevette, hogy jótevője gondterhelt; megkérdezte, mi nyomja a szívét. Amikor Artaban elmondta neki, hogy minden bizonnal lekérte a találkozót a többi bölccsel, a beteg elmosolyodott. "Én tudom, hová kell menned" válaszolta, és útba igazította Betlehem felé.

Artaban sietett Betlehem felé, amilyen gyorsan csak tudott; szerette volna még időben beérni a többiekhez, hogy láthassa az újszülöttet. Amint a városba ért, bekopogtatott az első ház ajtaján; kérdésekkel halmozta ez az asszonyt, aki ajtót nyitott neki. Jártak-e itt napkeleti bölcsök; merre mentek; hol találja a Megváltót. Az asszony, aki éppen a kisgyermekét ringatta a karján, készségesen válaszolt: igen, a három bölcs jött és ment, ajándékokat hagytak a názáreti Máriának és a kisdédnek; nem, a család már nincs a városban, előző éjjel eltűntek, azt rebesgetik, talán Egyiptom felé. Artaban csalódottan töprengett, vajon mit kellene most tennie, hol kellene keresnie a Megváltót. Ekkor sikoltás hallatszott az utca felől, és rémült asszonyok csapata rohant el a ház előtt, karjukban a gyermekeikkel. "Meneküljétek! Mentsétek a fiaitokat! Heródes katonái megölnék minden újszülöttet!" Artaban látta a házigazdája arcán a rémületet, ahogy magához szorította a kisfiát; a katonák már dörömböltek is az ajtón, Heródes nevében. "Isten nevére kérlek, ments meg a gyermekeket!" könyörgött az asszony, és Artaban az ajtóhoz ment. Az erszényéből elővette a vörös drágakövet, és átadta a parancsnoknak; az mohón kapott a kincsen, és továbbvonult a katonáival.

Mit tettem? gondolta Artaban *Elpazaroltam a Megváltó ajándékát...* De ahogyan az asszonyra és a gyermekre nézett, tudta, hogy nem volt hiába. "Isten áldjon meg azért, amit értünk tettél, és kísérez az utadon."

Artaban pedig utazott tovább Egyiptom felé. Mire odaért, a Szent Családot már nem találta sehol; hosszú éveken keresztül bolyongott országról országra, őrizve az egyetlen megmaradt ajándékot, remélve, hogy egyszer megtalálja végre a Megváltót. Lassan haladt, lépten-nyomon megállásra kényszerítette a jó szíve; betegeket ápolt, szegényeknek segített, megtett mindent, amit csak tudott - de a gyöngyöt őrizte gondosan, tartogatta a Názáreti Jézus számára.

Harminchárom év telt el, és a világ távoli sarkába, ahol Artaban éppen tartózkodott, hírek érkeztek Júdea földjéről. Az öreg, megöszült bölcs évek óta először mosolygott, és azonnal útra kelt. Végre tudta, hol keresse a Megváltót.

Amikor végül, hosszas és sietős út után Jeruzsálem kapujához ért, hatalmas tömeget pillantott meg. "Mi történik itt?" szólított meg valakit az úton. "Keresztre feszítik Názáreti Jézust, a zsidók királyát." válaszolta az, csodálkozva, hogy Artaban az egészről mit se tud. Az öreg bölcs megdöbbsent és megrémült; azonnal útnak indult a tömegben a Golgota felé, remélve, hogy az utolsó drágakővel még meg tudja váltani Jézus szabadágát és életét. Ahogy azonban próbált utat törni magának az emberek sűrűjében, kiáltozásra lett figyelmes; katonák vonszoltak egy fiatal lányt a város felé. "Ments meg!" zokogott a lány. "Apámmal érkeztem Perziából, de ő meghalt, és adósságban hagyott. Most el akarnak adni rabszolgának. Könyörgök, segíts rajtam!"

Artaban a lányra nézett, azután fel a Golgotára; előhúzta az erszényéből a gyöngyöt, és egy pillanatig szomorúan nézte. "A Megváltónak őrizgettem" mondta végül. "De úgy tűnik, méltatlan vagyok rá, hogy ajándékot adjak Neki. Tessék, húgom. Váltsd meg velem a szabadságodat." A következő pillanatban elborult az ég, mennydörgött és villámlott, és megrázkódott a föld; sűrűn kezdett szakadni az eső, és mindenki menekült. Artaban, az ősz, öreg király, lerogyott az út szélén; a lány fölé hajolt, hogy felsegítse. A bölcs arca ragyogott; felfelé nézett valakire, akit csak ő láthatott. "De mikor, Uram?" rebegette alig hallhatóan "Mikor etettelek? Mikor itattalak? Mikor ápoltalak? Harminchárom esztendőn át kerestelek, és sohasem láttam az arcod..." És a vihar közepén egy alig hallható hang válaszolt neki - talán nem is hallotta más: "Bizony mondom néked, amit a szenvedőkért tettél, azt értem tetted. Ez volt a te ajándékod nekem." Artaban pedig elmosolyodott, és lehunyta a szemeit.